

Tineri lucrători — Fapte și cifre Angajarea tinerilor

Observatorul European al Riscurilor a pregătit o serie de rapoarte care prezintă sănătatea și securitatea la locul de muncă în corelare cu un anumit risc, sector de activitate sau grup specific de lucrători. Această fișă informativă reprezintă rezumatul unui raport (*) privind lucrătorii tineri. Acesta face parte dintr-un proiect mai amplu, al cărui obiectiv este identificarea timpurie a tendințelor și riscurilor iminente la locul de muncă pentru a ajuta la îmbunătățirea alocării resurselor și pentru a permite intervenții mai eficiente și mai prompte.

Această publicație are drept scop evidențierea pericolelor la care sunt expuși tinerii lucrători la locul de muncă, precum și a consecințelor acestei expunerii, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Toate acestea se realizează prin analiza statisticilor și studiilor și prin prezentarea unor studii de caz de prevenire care au fost selectate.

Prin colectarea informațiilor din toate statele membre ale Uniunii Europene și nu numai, Agenția urmărește să asigure o privire de ansamblu importantă asupra practicilor privind securitatea și sănătatea tinerilor la locul de muncă. Agenția speră ca aceste informații să contribuie la o mai bună protecție a tinerilor care încep activitatea profesională și, prin consecință, la o mai bună stare de sănătate pe întreaga durată a vieții lor profesionale.

Angajarea tinerilor în UE-25

Procentul lucrătorilor tineri este în scădere în aproape toate statele membre. Această situație reflectă o scădere continuă a ratei natalității, dar poate, de asemenea, să indice faptul că activitățile educaționale devin din ce în ce mai răspândite și mai de durată. În plus, tinerii lucrători sunt mai vulnerabili la recesiunea economică – angajatorii reacționează la presiunile economice prin reducerea angajării de noi tineri lucrători.

În anul 2005, aproximativ 193,8 milioane de persoane au fost angajate în UE-25, din care 20,4 milioane de tineri lucrători (†). Tinerii lucrători reprezintă 10,5% din forța de muncă. Rata ocupării forței de muncă (‡) (UE-25) a atins cota de 36,3% pentru tinerii lucrători, față de 63,6% pentru populația cu vârste cuprinse între 15 și 64 de ani.

Rata șomajului în rândul tinerilor din UE-25 a fost de 18,7%, mai mult decât dublu față de rata totală a șomajului (9,0%). În multe state membre ale UE rata șomajului în rândul tinerilor lucrători a crescut de-a lungul ultimilor ani, deși există mai puțini tineri într-o populație aflată în proces de îmbătrânire pe ansamblu. De asemenea, există diferențe substanțiale în funcție de regiuni: în două treimi din regiunile UE-25, rata șomajului în rândul tinerilor a fost cel puțin dublă față de rata generală a șomajului. Ratele șomajului la nivel regional variază între 6,2% și 59,1%.

Totuși, o integrare reușită a tinerilor în viața profesională este esențială pentru societate și pentru întreprinderi, precum și de o importanță crucială pentru tinerii înșiși, pentru propriul control asupra vieții lor, asupra sănătății și stării de bine.

Munca temporară, munca cu timp parțial, munca în weekend și în schimburi

În anul 2005, comparativ cu populația activă totală, lucrătorii cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani au fost mai puțin frecvent angajați cu normă întreagă (72% față de 82%), mai frecvent cu contract de muncă temporară (39% față de 14%) și mai frecvent lucrători salariați (94% față de 83%). Totuși, având în vedere formele neoficiale de muncă practicate de către tinerii lucrători (de exemplu munca voluntară, munca pentru afaceri de familie, ucenicie), locurile de muncă sunt greu de definit.

Mulți lucrători temporari în UE-25 aveau sub 25 de ani: 37,5% dintre lucrătorii tineri din UE-25 aveau contracte de muncă temporară. Procentele au variat de la 6,8% în Irlanda până la 59,4% în Spania.

Conform datelor privind munca temporară (*), persoanele angajate cu contract de muncă temporară au acces limitat la formare și la participarea la dezvoltarea competențelor pe termen lung, față de lucrătorii cu contract permanent. Lucrătorii temporari au, de asemenea, un control mai redus asupra succesiunii sarcinilor, asupra ritmului de muncă și asupra metodelor de muncă, exigențele locurilor de muncă sunt mai reduse și sunt mai puțin informați asupra riscurilor la locul de muncă.

În anul 2005, unul din patru tineri lucrători a avut contract individual de muncă cu timp parțial. Munca cu timp parțial este, de asemenea, în creștere. Cercetările privind munca cu timp parțial în Europa indică faptul că aceasta oferă mai puține oportunități de formare și avansare în carieră (†). Nivelul salariilor și al beneficiilor de protecție socială este deseori scăzut iar locurile de muncă sunt, de regulă, monotone.

În plus, peste jumătate din tinerii lucrători au lucrat cel puțin o săptămână pe lună. Tinerii lucrători au, de asemenea, mai multe șanse să lucreze în schimburi.

În ce sectoare de activitate lucrează tinerii ?

Distribuția pe sectoare de activitate arată că, în spațiul UE-25, ponderea cea mai ridicată a tinerilor lucrători se regăsește în sectorul hotelier și restaurante (22,7%) și în comerț (16,3%). Sectorul hotelier se află pe primul loc în ceea ce privește ocuparea tinerilor lucrători în 20 din cele 25 de state membre și pe locul trei în toate statele membre.

Această distribuție are implicații importante pentru securitatea și sănătatea tinerilor lucrători, dat fiind ansamblul specific de condiții potențial periculoase ce caracterizează aceste sectoare (inclusiv salariul mic, activități sezoniere temporare, condiții de muncă precare și muncă solicitantă fizic). În anul 2005, în cadrul UE-25, tinerii lucrători au fost majoritatea angajați ca lucrători în domeniul serviciilor (5,2 milioane), urmați de lucrătorii meșteșugari și alte categorii asimilate (3,6 milioane). Funcționarii (2,7 milioane), tehnicienii și profesioniștii asociați au fost la egalitate pe locul trei (2,7 milioane), urmați îndeaproape de ocupațiile necalificate (2,5 milioane). Această distribuție profesională prezintă o ușoară diferență între statele membre. Începând cu anul 2000 și până în anul 2005, cea mai mare creștere a numărului de tineri lucrători s-a înregistrat printre lucrătorii din domeniul serviciilor și lucrătorii din domeniul vânzărilor în magazine și piețe (+ 0,38 milioane).

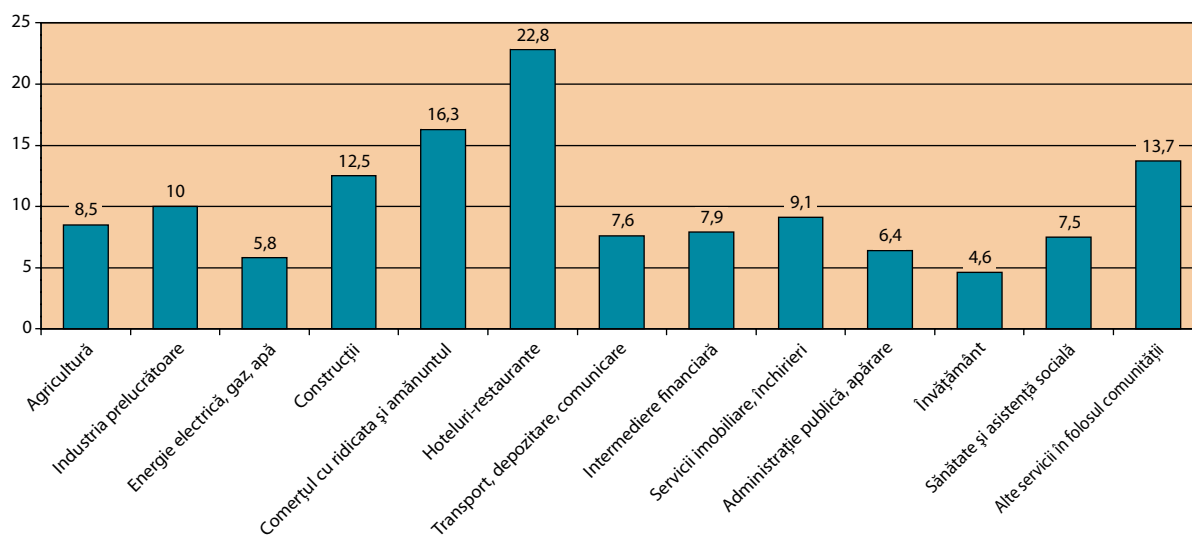
(*) <http://osha.europa.eu/publications/reports/7606507>

(†) Tineri lucrători între 15 și 24 de ani.

(‡) Rata ocupării forței de muncă reprezintă numărul total de persoane angajate ca procent din populația acelei grupe de vârstă.

(§) Goudswaard, A., Andries, F., *Employment status and working conditions*, <http://www.eurofound.eu.int/publications/htmlfiles/ef0208.htm>.

(¶) Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă, Dublin, *Part-time work in Europe*, 2005, <http://www.eurofound.eu.int/ewco/reports/TN0403TR01/TN0403TR01.pdf>.

Ponderea tinerilor lucrători pe sectoare de activitate, UE-25, 2005, LFS

Multe dintre aceste sectoare și ocupații sunt caracterizate prin risc înalt de accidentare, expunerea la mai multe pericole la locul de muncă sau, cum este cazul profesiilor din domeniul serviciilor, la situații de muncă precare.

Diferențe de gen

Diferențele de gen cu care se confruntă tinerii lucrători sunt aceleași care se întâlnesc la populația activă în general. Lucrează mai mulți tineri bărbați decât femei: în anul 2005, 11,1 milioane de tineri și 9,3 milioane de tinere lucrau în spațiul UE-25. Totuși, este greu să se identifice datele privitoare la expunerile și la starea sănătății care diferențiază tinerii bărbați de tinerele femei.

© Hasse Eriksson

Aspectele legate de gen contribuie la expunerea la diferite pericole și, deci, la efecte diferite asupra sănătății. De exemplu, serviciul de coafură este o profesie predominant feminină, cu 87% femei lucrătoare. Peste un milion de persoane sunt angajate în aproximativ 400 000 de saloane de coafură din Europa. Acest sector se caracterizează, de asemenea, printr-o forță de muncă tânără: 83% dintre cei recrutați sunt sub 26 de ani și 56% sunt sub 19 ani. În consecință, aproape toți factorii de risc pentru stilști au în mod automat relevanță pentru tinerii lucrători. Problemele principale de sănătate în acest sector – probleme ale pielii, astmul și afecțiuni musculo-scheletice (AMS) – afectează, prin urmare, în principal tinerele.

Sunt necesare mai multe cercetări în vederea:

- obținerii unui profil de riscuri pentru tinerii lucrători și al expunerii acestora la factorii de la locul de muncă, precum substanțele periculoase (mai exact agenți biologici, cancerigeni și toxici pentru reproducere), zgomotul și vibrațiile, condițiile de lucru epuizante fizic și riscurile psihosociale;
- evaluării importanței riscurilor specifice la care sunt expuși tinerii lucrători în sectoarele cu pondere ridicată de ocupare a tinerilor, cu o atenție deosebită asupra sectoarelor serviciilor;
- evaluării diferențelor de gen și a importanței relative a riscurilor respective pentru tinerii bărbați și femei;
- adaptării creșterii conștientizării, formării și prevenirii la diferențele identificate anterior și includerii aspectelor privind diversitatea, de exemplu referitoare la tinerii lucrători migranți;
- asigurării că formarea care nu conduce la calificări oficiale (o preocupare în creștere a femeilor lucrătoare, de exemplu în sectorul serviciilor, precum îngrijirea la domiciliu) cuprinde module privind securitatea și sănătatea în muncă (SSM);
- orientării eficace a politicilor de reducere a riscurilor de accidentare a tinerilor lucrători. Cooperarea între diferite domenii politice (de exemplu sănătatea publică, combaterea muncii copiilor, securitatea transportului) poate fi, de asemenea, benefică în acest sens;
- promovării activității de informare pentru integrarea SSM în învățământ la toate nivelurile.

Informații suplimentare

Raportul contribuie, de asemenea, la campania anuală a Agenției, la Săptămâna europeană pentru securitate și sănătate în muncă, dedicată în anul 2006 protecției tinerilor la locul de muncă. Sub sloganul „Start în siguranță!”, peste 30 de țări au participat în mod activ la cea mai extinsă campanie de SSM din Europa pentru protecția tinerilor lucrători.

Informațiile privind expunerea la riscuri și efectele asupra sănătății tinerilor lucrători sunt prezentate pe scurt în **Facts 70: Tineri lucrători – Fapte și Cifre – Expunerea la riscuri și efecte asupra sănătății**.

Informații suplimentare privind securitatea tinerilor lucrători sunt disponibile la adresa: <http://ew2006.osha.europa.eu/>.

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao
Tel. (+ 34) 94 479 43 60, Fax (+ 34) 94 479 43 83
E-mail: information@osha.europa.eu

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă – Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei – Printed in Belgium, 2007

